

INFORMATION FRÅN MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

I domen i detta utskick under rubriken ÖVERKLAGAT BESLUT hänvisar mark- och miljödomstolen till "se bilaga 1". Den bilaga 1 som domstolen hänvisar till innehåller endast det beslut som domstolen har överprövat i den dom som nu skickas ut. Eftersom du redan fått det beslutet av den myndighet som meddelade det bifogar domstolen inte beslutet i detta utskick.

I fall du ändå vill ha beslutet ber vi dig kontakta domstolen per e-post på mmd.vanersborg@dom.se eller per telefon på 0521-270 200 eller per post till Vänersborgs tingsrätt, Box 1070, 462 28 Vänersborg, så kommer domstolen att skicka beslutet till dig kostnadsfritt genom e-post eller i utskriven form. Vid denna kontakt ska du säga vilket nummer som domstolens mål har (det står högst upp i högra hörnet på domen) och om du vill ha beslutet per e-post eller i utskriven form.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-04-03
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 452-14

Sid 1 (13)

KLAGANDE

Hallinden Granit AB, 556488-7502
Höjdlyckevägen 13
450 46 Hunnebostrand

Ombud: Oskar Karlsson
GeoPro AB
von Platensgatan 8
553 13 Jönköping

MOTPART

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län beslut den
19 december 2013 i ärende nr 551-12713-2012, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till bergtäkt på fastigheterna Bräcke 1:2 och Brastads-Häller 1:1 i Lysekils
kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Mark- och miljödomstolen avslår Camilla och Tommy Ekerums yrkande om
ersättning för rättegångskostnader.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län (MPD) beslutade den 19 december 2013 att inte meddela Hallinden Granit AB ansökt tillstånd för en ny blockstenstäkt – med brytning av högst 24 000 ton berg per år under 20 år – på fastigheterna Bräcke 1:2 och Brastads-Häller 1:1 i Lysekils kommun. Bolagets miljökonsekvensbeskrivning godkändes dock.

YRKANDEN M.M.

Hallindens Granit AB har överklagat MPD:s beslut och yrkat att ansökt tillstånd ska meddelas. Bolaget har som grund för sitt yrkande anfört i huvudsak följande.

Kort om behov och miljöpåverkan i stort

Sverige har en berggrund som är gammal och till vissa delar unik. Svensk natursten har ett högt anseende i Europa och världen i övrigt på grund av dess mycket goda tekniska egenskaper i kombination med utseende och en noggrann kvalitetskontroll vid produktionen. Ca 85 % av blockstensproduktionen av natursten i Sverige går på export över hela världen. Behovet finns således både nationellt och internationellt och för bolagets del så måste den framtida och långsiktiga råvaruförsörjningen säkras. Bolaget ser en uppåtgående trend vad gällande användandet av svensk natursten för byggnads- och dekorändamål.

Livscykelanalyser som gjorts visar att den totala miljöpåverkan är liten, eftersom natursten bl. a. inte kräver något större underhåll och har en mycket lång livslängd. Även kasserad sten kan återanvändas, ibland i flera steg. I jämförelse med många andra material är energiåtgången mycket liten vid produktion av natursten.

Val av plats

Lokalisering av verksamheter samt val av plats regleras genom de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. 6 § miljöbalken. Enligt denna bestämmelse ska det, för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde, väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

MPD har, så som det får förstås, ansett att lokaliseringsprincipen i 2 kap. 6 § ska tillämpas fullt ut för den aktuella verksamheten. Till stöd för sitt resonemang har MPD (s 28-29 i beslutet) hänvisat till s 13 i Regeringens proposition 2008/09:144 där det framgår att "I fråga om täkter som avser uttag av material där förekomsten är god, t ex bergtäkter, finns det goda möjligheter att överväga alternativa lokaliseringar".

Den täktverksamhet som bolaget sökt tillstånd för (blockstenstäkt) ska inte förväxlas eller jämföras med den typ av täkter som avses i Regeringens proposition enligt ovan (ballasttäkter). De båda verksamheterna skiljer sig från varandra både till utvinningsmetod och till användningsområde. De produkter som framställs genom bolagets verksamhet används till kvalificerade ändamål så som gravvårdar, bänksskivor och konstverk medan material från ballasttäkter i huvudsak används till fyllnad och vägbyggnation. Vid ansökan och tillåtlighetsprövning av uttag av lägesbundna naturresurser där tillgången är begränsad (t ex blockstenstäkter) har lagstiftarna, till skillnad från prövning av bergtäkter (ballasttäkter), medgett lättnader från bestämmelserna i 2 kap. 6 §. Av Regeringens proposition 2008/09:144 (s 20-21) framgår att betydelsen av lokaliseringsregeln i 2 kap. 6 § miljöbalken blir begränsad vid en prövning av uttag av lägesbundna naturresurser där tillgången är begränsad. Vidare framgår av samma proposition (s 13) att, när en ansökan avser uttag av ett material där tillgången är mycket begränsad, det i princip inte finns någon alternativ lokalisering.

Den verksamhet som bolaget ansökt om tillstånd för avser utvinning av en lägesbunden fyndighet som endast återfinns i en begränsad omfattning och som har en sällsynt och tilltalande färg, textur och struktur. Det är, så som bolaget bedömer det, mycket svårt för att inte säga omöjlig att finna ett likvärdigt material med liknande egenskaper på en annan plats. Den fyndighet som ansökan avser är att betrakta som unik och behovet av materialet kan därför inte på något realistiskt sätt tillgodoses på något annat sätt än genom den ansökta verksamheten. I praktiken kan bolagets ansökta verksamhet således inte lokaliseras till en annan plats, eftersom ändamålet är att utnyttja den naturresurs som finns inom det aktuella området. Vid ansökan om

utvinning av lägesbundna naturresurser hänger istället val av plats och lokaliseringsprövningen nära samman med frågan om verksamheten kan tillåtas ur störningssynpunkt.

Den bullerberäkning och de vibrations- och luftstötsmätningar som bolaget upprättat och hänvisat till visar att den ansöka verksamheten uppfyller de krav, de riktlinjer och de villkor som vanligtvis föreskrivs för jämförbara verksamheter och som genom praxis bedömts utgöra ett tillräckligt skydd för de närboende.

Sammanfattningsvis och med stöd av det som anförts ovan menar bolaget att den aktuella verksamheten är lokaliserad till en lämplig plats där ändamålet med verksamheten kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Särskilda bestämmelser för hushållning med mark och vatten för vissa områden i landet samt friluftshintresset

Vid fråga om lokalisering av verksamheter gäller utöver de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken även miljöbalkens regler om hushållning med mark och vatten enligt 3 och 4 kap.

Som framgår av bolagets ansökningshandlingar samt av MPD:s beslut är den aktuella verksamheten lokaliserad inom ett område (kustområdet och skärgården i Bohuslän från riksgränsen mot Norge till Lysekil) som omfattas av bestämmelserna i 4 kap. 2 § miljöbalken. Enligt 4 kap. 2 § ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön.

Av 2 kap. 6 § andra stycket miljöbalken framgår att bestämmelserna i 3 och 4 kap. endast tillämpas i de fall som gäller ändrad användning av mark-eller vattenområden. Av bolagets ansökningshandlingar framgår att det tidigare har bedrivits täktverksamhet inom det aktuella området. Spåren av den tidigare markanvändningen är tydliga och består bl. a. av in- och utfartsväg, reststensupplag, brytfronter samt kvarlämnade skopor, kranar, vajer och fästanordningar. Den

verksamhet som bolaget sökt tillstånd för skiljer sig inte på någon avgörande punkt från den markanvändning som tidigare bedrivits inom området, vilket får till följd att områdets karaktär inte kommer att förändras i någon nämnvärd omfattning. Inte heller har någon ny form av markanvändning kommit till stånd inom det aktuella området. Mot bakgrund härav bedömer bolaget att den ansökta verksamheten inte medför någon ändring av markanvändningen inom det aktuella området. Bolaget menar därmed, med stöd av 2 kap. 6 § miljöbalken, att bestämmelserna i 3 och 4 kap. inte ska tillämpas vid prövningen av den aktuella verksamheten.

Även om bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken inte är aktuella i det aktuella fallet vill bolaget påpeka att den ansökta verksamheten endast berör en mycket liten del av det område som omfattas av bestämmelserna i 4 kap. 2 §. Vidare är bolagets ansökta verksamhet lokaliserad i utkanten av det område som berörs av de aktuella bestämmelserna. Den ansökta verksamhetens inverkan på turismens och det rörliga friluftslivets intressen bedöms därmed bli mycket ringa.

Drygt 100 m från den ansökta verksamhetens brytningsområde, i anslutning till Skälefjället, återfinns ett område som nyttjas för klättersporten. MPD anser att klättring är en verksamhet som är oförenlig med den ansökta verksamheten och att det inte kan uteslutas att den ansökta verksamheten kan medföra en påverkan på klätterområdet sett ur ett säkerhetsperspektiv. I likhet med vad Länsstyrelsen i Västra Götalands län anfört anser bolaget att klättersporten vid Skälefjället är förenlig med och kan bedrivas vid sidan av den ansökta verksamheten. Vid klättring är klättrarens blick fokuserad på klätterleden. Den ansökta verksamhetens lokalisering i kombination med detta innebär att den klättrande har ryggen mot den ansökta verksamheten under hela klättringen. Den ansökta verksamheten stör eller påverkar därmed inte klättrarens visuella upplevelse.

Inledningsvis kan det påpekas att Sveriges Geologiska Undersökning ("SGU") inte framfört några synpunkter, farhågor eller liknande under ansökningsförfarandet som kan anses styrka MPD:s påstående om att den ansökta verksamheten kan påverka klätterområdet sett ur ett säkerhetsperspektiv. Den ansökta verksamheten är av

sådan art och omfattning att det ringa sprängningsarbete som faktiskt utförs inom ramen för verksamheten inte medför någon nämnvärd risk för påverkan genom vare sig sprickbildningen i det intilliggande bergsmassivet (Skälefjället) eller att sprängningsarbetet försätter större stenar eller stenblock i det område där klättring förekommer.

Därutöver kommer den ansökta verksamheten inte att bedrivas under helger och endast i undantagsfall under kvällstid. Det innebär att det inte bedrivs någon verksamhet under de tider på dygnet och under de perioder då sannolikt flest personer vistas i området. Sammantaget menar bolaget att den planerade verksamheten kan bedrivas sida vid sida av klättring och övrigt friluftsliv och att ingen konflikt föreligger mellan de båda intressena.

Naturvärden

MPD påpekar i det överklagade beslutet att det inom och i direkt anslutning till det sökta verksamhets- och brytningsområdet finns stora sammanhängande områden med ädellövskog. MPD anger att den ansökta verksamheten innebär ett intrång och en fragmentering av ädellövskogen. Underförstått kan därmed verksamheten, enligt MPD:s bedömning, medföra negativ inverkan på de naturvärden som finns inom den aktuella ädellövskogen (se sid 27 i beslutet).

Det område som enligt MPD skulle påverkas och fragmenteras till följd av den ansökta verksamheten ingår i den ädellövskogsinventering som utfördes i Lysekils kommun på uppdrag av länsstyrelsen under år 1994. Skogsstyrelsen utför regelbundet egna inventeringar av skogliga naturvärden. I Skogsstyrelsens inventeringar har de områden som hyser vissa naturvärden angetts som naturvärdesobjekt. De områden som hyser höga naturvärden har angetts som nyckelbiotoper. Enligt Skogsstyrelsens databas "Skogens pärlor" är den ädellövskog som ingår i länsstyrelsens inventering även inkluderad i Skogsstyrelsens inventeringar. I Skogsstyrelsens inventering har ädellövskogen ansetts hysa vissa naturvärden (naturvärdesobjekt). I norr har en mindre del av ädellövskogen ansetts hysa höga naturvärden och har därmed angetts som en nyckelbiotop. Länsstyrelsens

inventering sammanfaller inte med Skogsstyrelsens inventering fullt ut. De delar av ädellövskogen enligt länsstyrelsens inventering och som MPD anser blir berörda av bolagets ansökta verksamhet är inte utpekade som vare sig ett naturvärde eller en nyckelbiotop enligt Skogsstyrelsens inventering. Det innebär att den del av ädellövskogen som verksamheten, enligt MPD, påverkar och fragmenterar inte hyser några höga naturvärden eller utgör en viktig biotop för signalarter eller rödlistade arter.

Bolagets verksamhetsområde berör endast en mycket liten del av den ädellövskog som pekats ut i länsstyrelsens inventering. Bolagets brytningsområde är överhuvudtaget inte beläget inom eller i anslutning till ädellövskogen. Verksamhetens lokalisering i förhållande till ädellövskogen innebär att verksamheten som sådan inte kommer att medföra någon påverkan av betydelse på ädellövskogen och eftersom den ansökta verksamheten inte heller medför att någon del av ädellövskogen skärmas av från en annan del eller att ädellövskogen delas upp i mindre delar sker ingen fragmentering av ädellövskogen.

I sammanhanget bör det även påpekas att Länsstyrelsen i Västra Götalands län i remissyttrande har tillstyrkt den ansökta verksamheten. Länsstyrelsens påpekar särskilt i sitt yttrande (se sid 4-5) att det område som berörs av bolagets ansökan inte hyser några kända förekomster av särskilt känsliga eller hotade arter eller andra kända höga värden för naturvården.

Påverkan på närboende och miljömålet "God bebyggd miljö"

MPD har bedömt att tillkommandet av en täktverksamhet inom det aktuella området skulle medföra ett alltför stort intrång och för stor störning för de närboende samt skulle motverka möjligheten att uppnå miljömålet en "God bebyggd miljö". MPD:s bedömning vilar i huvudsak på avståndet mellan den aktuella verksamheten och närmsta bostadsfastighet samt rekommendationerna i Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" (1995:5).

MPD har bedömt att avståndet mellan den aktuella täktverksamheten och närmsta bostadshus (ca 160 m räknat från brytningsområdet) är för kort och att en täktverksamhet inom det aktuella området därigenom skulle medföra en för stor störning för de närboende. Bolaget anser att avståndet mellan en ansökt verksamhet och närmsta bostadsfastighet kan vara av vikt vid prövning av sådana verksamheter där närboendes fruktan för verksamheten vägs in i tillåtlighetsprövningen (t ex prövning av bensinstationer där närboende kan frukta för katastrofartade utsläpp vid brand eller explosion). Den form av störning som bolagets ansökta verksamhet ger upphov till är ofarlig, men kan uppfattas som irriterande. Bolaget menar att vid prövning av ofarliga men störande verksamheter är det istället av större vikt om verksamheten uppfyller t ex Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller och normalt föreskrivna villkor för vibrationer och luftstötsvågor, eftersom dessa riktlinjer och villkor genom praxis bedömts utgöra ett tillräckligt skydd för de närboende.

I beslut från MPD daterat 2013-04-05 (dnr 551-13202-2011) meddelades tillstånd till blockstenstäkt för en verksamhet där närmsta belägna bostadsfastighet återfinns inom 20 m från brytningsområdet och där ytterligare 7 st bostadsfastigheter återfinns inom 150 m. Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt fastslog i dom daterad 2014-01-03 (mål nr M 1775-13) MPD:s beslut bl. a. med motiveringen att "de föreskrivna villkoren bedöms utgöra ett tillräckligt skydd för de närboende". MPD inom Länsstyrelsen i Kronobergs län lämnade 2012-10-23 (dnr 551-3911-10) tillstånd till en blockstenstäkt där närmsta belägna bostadsfastighet återfinns inom 80 m från brytningsområdet. Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt fastslog 2012-10-23 (mål nr M 2366-12) MPD:s beslut. I beslut från MPD daterat 2010-09-22 (dnr 551-47151-2009) meddelades tillstånd till blockstenstäkt för en verksamhet där närmsta belägna bostadsfastighet återfinns inom 100 m från brytningsområdet. MPD:s beslut överklagades inte. I beslut från MPD daterat 2012-01-19 (dnr 551-19743-2010) meddelades tillstånd till blockstenstäkt för en verksamhet där närmsta belägna bostadsfastighet återfinns inom 60 m från brytningsområdet. Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt fastslog i dom daterad 2012-12-11 (mål nr M 786-12, M 2232-12) MPD:s beslut. Mot bakgrund av ovannämnda domar och

beslut får det förstås att miljöprövningsdelegationer samt mark- och miljödomstolar delar bolagets bedömning och att det är verksamhetens faktiska miljöpåverkan och inte avståndet till närboende som ska avgöra om den ansökta verksamheten är tillåtlig eller inte.

Den bullerberäkning som upprättats för den aktuella verksamheten (se flik 8 ansökningshandlingarna) visar att verksamheten ger upphov till en högsta ekvivalenta ljudnivå om 48 dB(A). Denna ljudnivå uppnås endast vid ett s.k. värsta scenario med bergsborrning i hög marknivå. Vid normal drift, dvs. drift utan bergsborrning, uppgår den högsta ekvivalenta ljudnivån till 45 dB(A). Normal drift sker vid ca 80-90 % av den totala verksamhetstiden. Verksamheten uppfyller därmed Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller med god marginal. För att påvisa vilka vibrations- och luftstötsnivåer som kan förväntas av den ansökta verksamheten har bolaget i yttrande till MPD (dat 2013-12-12) hänvisat till en nyligen utförd vibrations- och luftstötsmätning som utförts vid bolagets blockstens-täkt inom fastigheterna Lund 1:5 och Prästtorp 1:25,1:8 i Lysekils kommun. Den verksamhet som bolaget bedriver inom fastigheterna Lund 1:5 m.fl. skiljer sig inte från den verksamhet som bolaget önskar bedriva inom den aktuella platsen. Den miljöpåverkan som kan förväntas från den ansökta verksamheten blir därmed av samma art och omfattning som från bolagets verksamhet inom fastigheterna Lund 1:5 m.fl. Avståndet mellan den sprängsalva som mätningarna baseras på och den bostadsfastighet (Prästtorp 1:51) där mätningarna genomförts uppgår till ca 70 m, dvs. mindre än hälften av avståndet mellan närmsta bostadsfastighet och den ansökta verksamhetens brytningsområde (ca 160 m). Vibrations-och luftstötivågs-nivån uppgick vid mättillfället till 0,82 mm/s respektive 7,0 Pa (frifältsvärde). Den uppmätta vibrationsnivån är ca 5 gånger lägre än det normalt tillämpade komfort-värdet om 4 mm/s och luftstötsivåen är ca 17 gånger lägre än praxis (120 Pa frifältsvärde). För att ytterligare begränsa verksamhetens miljöpåverkan kommer bolaget att vidta skyddsåtgärder vid sprängningsarbetet. Skyddsåtgärderna består i att bolaget, inför varje sprängning, täcker sprängladdningarna med sand och sprängmattor. Täckningen av sprängladdningarna medför att störning från de spränginducerade vibrationerna och luftstötivågorna reduceras på ett betydande sätt.

De utredningar som bolaget genomfört visar att den ansökta verksamheten uppfyller Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller (50 dB(A) dagtid) samt normalt föreskrivna villkor för vibrationer (4 mm/s) och luftstötsvågor (120 Pa fri-fältsvärde) och som påförts flertalet av de verksamheter som tillståndsprövats i besluten och domarna ovan. Därutöver är avståndet större mellan den ansökta verksamheten och närmsta bostadsfastighet än vad avståndet är i samtliga av de ovan nämnda beslut och domar där tillstånd meddelats. Sammantaget menar bolaget att det inte finns något fog för MPD:s bedömning att en täktverksamhet inom den aktuella platsen kommer att medföra en för stor störning för de närboende.

I Boverkets allmänna råd "Bättre plats för arbete" anges 500 m som rekommenderat skyddsavstånd mellan bergtäkter och bostadsbebyggelse. Som bolaget redogjort för ovan ska bolagets ansökta blockstenstäkt inte förväxlas eller jämföras med reguljära bergtäkter, dvs. den typ av täkt som avses i de allmänna råden. De rekommendationer som anges i de allmänna råden är därmed inte fullt ut tillämpliga på bolagets ansökta verksamhet. I de allmänna råden understryker Boverket betydelsen av miljökonsekvensbeskrivningar och riskanalyser för bedömningen av vilka skyddsavstånd som bör tillämpas i det enskilda fallet.

Mot bakgrund av den bullerberäkning och de vibrations- och luftstötsmätningar som bolaget upprättat och redovisat kan det konstateras att den aktuella verksamheten uppfyller normalt tillämpade riktlinjer, komfortvärden och villkor vid betydligt kortare avstånd än det rekommenderade skyddsavstånd som Boverket anger i de allmänna råden "Bättre plats för arbete". Boverkets allmänna råd utgör således inget hinder mot den ansökta verksamheten.

MPD har bedömt att en tillkommande ny täktverksamhet i så nära anslutning till bostadsbebyggelse motverkar möjligheten att uppnå miljömålet en "God bebyggd miljö" för de närboende. Vad gällande de preciseringar av miljömålet en "God bebyggd miljö", som lyfts fram av MPD och som berör aspekter så som "hållbar bebyggelsestruktur" och "hushållning med energi och naturresurser", ska det betonas att den ansökta verksamheten kommer att bidra till att miljömålet "God

bebyggd miljö" kan uppfyllas genom att användning av naturstensprodukter i byggnader bidrar till minskad energianvändning och utsläpp av koldioxid (CO₂). Energianvändningen vid framställningen av blocksten är mindre jämfört med vad som krävs vid framställningen av andra mineralbaserade byggnadsmaterial. Den långa livslängden för produkterna och de goda möjligheterna till återanvändning och återvinning samt avsaknad av kemiska tillsatsmedel, som kan påverka människors hälsa och miljön, bidrar också till måluppfyllelsen.

Den ansökta verksamheten kommer inte heller påverka miljömålet "God bebyggd miljö" avseende preciseringen "natur- och grönområden". Den ansökta verksamheten berör inga särskilt utpekade eller värdefulla naturområden. Inte heller kommer den ansökta verksamheten att påverka tillgängligheten till natur- och grönområdet eller s.k. grönstråk. Tvärtom torde verksamheten öka tillgängligheten, eftersom att en ny väg kommer anläggas. Eftersom Mark- och miljööverdomstolen i flera domar slagit fast att en aktuell och välunderbyggd översiktsplan har stor betydelse vid prövning av verksamheter, ska det även framhållas att den ansökta verksamheten inte berör eller tar i anspråk något område som enligt Lysekils kommuns översiktsplan (ÖP 2006) pekats ut som "område för närrecreation" eller som "vandringsled". Lysekils kommun har även tillstyrkt den ansökta verksamheten.

Vad gällande preciseringen "hälsa och säkerhet" har bolaget på flera punkter i överklagandet visat att den ansökta verksamheten uppfyller de krav, de riktlinjer och de villkor som vanligtvis föreskrivs för jämförbara verksamheter och som genom praxis bedömts utgöra ett tillräckligt skydd för de närboende. Verksamheten kommer därmed inte att medföra några oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.

Sammanfattning

Verksamhetens omfattning är liten både vad avseende yta och uttagsvolym samt begränsad till dagtid vardagar. Verksamheten bedrivs väl skyddad av brytfronter, naturliga höjdryggar och vegetation som skyddar från såväl buller som insyn. Verksamheten uppfyller alla de begränsningsvärden, riktlinjer och villkor som

normalt föreskrivs för den aktuella verksamhetstypen. Den ansökta verksamheten kommer inte medföra någon negativ inverkan av betydelse på Sveriges möjligheter att uppfylla miljökvalitetsmålet "God bebyggd miljö". Den ansökta verksamheten har tillstyrkts av såväl Länsstyrelsen i Västra Götalands län som Lysekils kommun.

Yttranden har inkommit från Camilla och Tommy Ekerum, Rixö Samhällsförening, Cerry Blohm, Svenska Klätterförbundet, Bohusläns Klätterklubb samt Anna-Malin och Dan Såthén, som samtliga motsatt sig beviljande av ansökt tillstånd. Hallinden Granit AB har bemött dessa yttranden.

Mark- och miljödomstolen noterar att Länsstyrelsen i Västra Götalands län i yttrande till MPD tillstyrkt bolagets ansökan.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen, som anser det obehövt att hålla syn, instämmer i de skäl som MPD angett för sitt avgörande och tillägger följande.

Huvudfrågan i målet, som också är avgörande för tillståndsbedömningen, är lokaliseringen av den ifrågavarande täktverksamheten. Lika med MPD finner domstolen att fråga är om en nyetablering. Vid tillståndsprövning i fråga om miljöfarliga verksamheter m.m. ska enligt 2 kap. 6 § miljöbalken väljas den plats som är mest lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. I lagkommentaren till denna bestämmelse anges att för det fall det finns olika alternativ där man kan uppnå ändamålet med en verksamhet eller en åtgärd ska man välja den lokalisering som medför minsta intrång och olägenhet från miljösynpunkt och att det då blir väsentligt hur verksamheten beskrivs. I vissa fall finns det inte någon alternativ lokalisering på grund av att verksamhetens ändamål är att utnyttja en viss naturresurs. I så fall kan ofta bara konstateras att platsen är olämpligt utan att ett alternativ kan diskuteras; lokaliseringsprövningen hänger då nära samman med frågan om verksamheten alls kan tillåtas (se Bertil Bengtsson m. fl., Miljöbalken, 1 jan 2013, Zeteo, kommentaren till 2 kap. 6 §).

Hallinden Granit AB har angett att den ifrågavarande naturresursen är i det närmaste unik och någon alternativ lokalisering har därför inte angetts. Av utredningen i målet framgår att avståndet från brytningsområdesgränsen till närmast belägna bostadshus endast är 160 meter. En sådan lokalisering kan enligt mark- och miljödomstolens mening inte anses lämplig, eftersom störningar för de närmast boende befaras uppkomma utöver vad de skäligen bör tåla. Härtill kommer att transporter på vägen – även med en ändrad infart – kan befaras medföra sådana störningar. Även i beaktande av bolagets beskrivning av hur och med vilken teknik den ifrågavarande täktverksamheten avses bedrivas, är det i målet inte visat att verksamheten kan bedrivas utan att olägenheter av betydelse uppstår för de närmast boende.

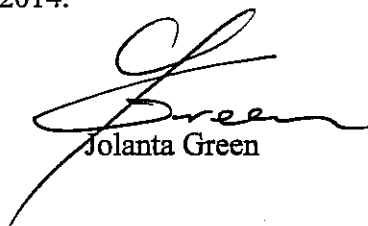
Vad bolaget anfört i sitt överklagande föranleder inte mark- och miljödomstolen att göra någon annan bedömning än den som miljöprövningsdelegationen har gjort i sitt beslut. Överklagandet ska därför avslås.

Yrkande om ersättning för rättegångskostnader

Camilla och Tommy Ekerum har i sitt yttrande yrkat ersättning för sina rättegångskostnader och därvid bland annat hänvisat till reglerna i Europakonventionen artikel 6 och 18 kap. 1 och 6 §§ rättegångsbalken. Huvudregeln för överklagade mål enligt miljöbalken är emellertid att vardera parten står sina kostnader. Enligt 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar ska inte 32 § lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas i dessa mål. Mot bakgrund härav finner mark- och miljödomstolen att yrkandet om ersättning för rättegångskostnader ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)
Överklagande senast den 24 april 2014.

Peter Ardö

Jolanta Green

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Peter Ardö, ordförande, och tekniska rådet Jolanta Green. Föredragande har varit beredningsjuristen Charlotte Stenberg-Magnusson.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen **lämnar prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.